

ASEUDUN TULEVAISUUS

sätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäällikkö
Jussi Martikainen

Jääkiekkomaalivahdin asennossa verkkosukissa retkottava Urpilainen on poliittiselle vastustajalle kehoitus nepata helppo rannari ylämummoon. **TANELI HEKKA SATAKUNNAN KANSASSA**

Alueellistamista syytä jatkaa

ministeri Matti Vanhasen (kesk.) llinnon työpaikkoja maakuntiin onnistunut hyvin. Tänä vuonna tetaan hallituksen asettama voite eli 4 000 työpaikan siirtämi-unkiseudulta maakuntiin. n enimmäistavoite on siirtää vuoteen 2015 mennessä 8 000 tavoitteeseen on syytä aktiivisesti , koska kokemukset alueellistami-ittain rohkaisevia. voston alueellistamisen koordinaa-äsihteeri Ilpo Takanen sanoi MT:n sa viime keskiviikkona, että alueel- rastoissa on pystytty toimimaan itä hyvin kuin aiemminkin. Miltään : kuulunut kritiikkiä, etteivätkö isi pelanneet uusilla paikkakunnilla. mista arvostelleiden mielestä pää- idun ulkopuolelta ei löydy riittävä- itoista työvoimaa eivätkä nykyiset alua muuttaa muualle. On totta, alukkuus on ollut vähäistä, mutta vvoimasta ei ole siitä huolimatta Maakunnista löytyy motivoituneita ijöitä vaativimmillekin paikoille. Rovaniemelle siirrettyyn poliisin keskukseseen on Takasen mukaan ekrytoitua Pohjois-Suomesta

n alueellistamistavoitteen toteut- myös kansalaisten vahva tuki. l- Suomen Sanomien ja Turun loustutkimuksella teettämän aan lähes 70 prosenttia suoma- o, että työpaikkoja pitäisi siirtää iseuudulta muualle maahan nykyistä

elsinkiläispoliitikoista koostuvat aluavat tehdä alueellistamisella e on osin ymmärrettävää, mutta htnäköistä ja osin suorastaan

Hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi (kesk.) päätti valtion uusien aluehallinto- virastojen sijoituspaikoista.

Virastojen alueellistaminen on selkeä poliittinen päätös. Luulisi maakuntien päättäjien olevan todella innoissaan nykyisestä suuntauksesta. Osin varmasti näin on, mutta joissakin tapauksissa reaktiot ovat olleet hämmäntäviä. Maakuntakeskukset riitelevät keskenään sijoituspaikoista eikä oman maakunnan menestyksestä osata iloita. Erään maakuntalehden otsikossa kerrottiin, että saatu valtion virasto on vaatimatonta korvaus aikaisemmista vääryyksistä.

Yksittäisen työntekijän kannalta työpaikan muuttaminen toiselle paikkakunnalle on tietenkin ongelmallista. Puolisolle ei aina löydy töitä ja lasten kaverit ja koulut ovat pääkaupunkiseudulla. Näiden samojen ongelmien kanssa joutuvat painimaan monet maakunnissakin asuvat ihmiset, koska he eivät löydä töitä kotiseudultaan. Työn perässä on Suomessakin muutettu jo vuosikymmeniä. Miksi muuttamisen pitäisi olla hyväksyttävämpää vain yhteen suuntaan?

Maakuntien poliitikkojen ja muiden paikallisten vaikuttajien pitää jatkaa ponnistelua oman maakuntansa puolesta. Vaikka valtion virasto-

VIERASYLIÖ

Metsät suoraan mukaan päästökauppajärjestelmään

Kirstyvät ilmastoveloitteet pakottavat Suomessakin arvioimaan entistä tarkemmin eri toimenpiteiden käyttökelpoisuutta vastata päästörajoitteiden asettamiin kansainvälisiin vaatimuksiin. Suomessa täytyy myös pohtia miten voisimme taloudellisesti hyötyä metsiin sisältyvistä hiilivarannoistaan nykyistä tehokkaammin.

Hiilidioksidin päästökauppajärjestelmä on luonut melko yllättävän tilanteen. Sekä puun että metsien arvonmäärittäykseen on syntymässä puumarkkinoille rinnakkainen mekanismi, joka antaa mahdollisuuden hinnoitella metsien ilmastohyötyjä. Päästökauppajärjestelmä hinnoittelee epäsuorasti metsien ilmastopalveluiden tuottaman hyödyn, ja antaa mahdollisuuden arvottaa ne. Tässä mielessä metsien yhteiskunnalle tuottamat ilmastopalvelut eivät enää ole pelkkiä metsien tuottama markkinaton ulkoishyödyke.

Tällä hetkellä metsät eivät ole suoraan mukana päästökauppajärjestelmässä, vaan vain epäsuorasti, koska päästökauppasektoriin kuuluvien yritysten käyttämä pöyenergia on vapaa päästöoikeuksien hankinnasta.

Päästökauppajärjestelmä kytkee metsätalouden ilmastoasioihin korvautuvuusvaikutuksen kautta. Sen piirissä oleville sähkön- ja lämmöntuottajille tulee aikaisempaa edullisemmaksi siirtyä

fossiilista polttoaineista metsäenergian käyttöön.

Olisi kuitenkin tärkeää kehittää toimintamalleja, joiden avulla metsät voidaan kytkeä osaksi päästökauppajärjestelmää, ja sisäistää niiden tuottamat ilmastohyödyt.

Päästöoikeuksia metsänomistajille

Päästökaupassa mukana olevat valtiot voisivat luovuttaa päästöoikeuksia hakkuukypsää metsää omistaville metsänomistajille näiden ylläpitämää hiilivarantoa vastaan. Hakkuiden yhteydessä metsänomistajat joutuisivat käyttämään vastaavaa määrän päästöoikeuksia.

Päästöoikeuksien hallinta-ajalta metsänomistajat voisivat saada pääomakorkotulona ilmastopalvelua vastaan. Tämä kannustaisi heitä lykkäämään hakkuita ja kasvattamaan hiilivarantoaan. Metsänomistajille järjestelmä olisi vapaaehtoinen. Rekisteriä pidettäisiin vain järjestelmään sitoutuvien metsänomistajien ja heidän järjestelmään osittamiensa metsien osalta.

Järjestelmän tarkoituksena ei olisi, että metsänomistajat luopuisivat hakkuisista. Pidemmällä aikavälillä puun tarjonta voisi kohota puuvarannon suurentuessa kiertoaikojen pidentymisen ja metsien kasvua kiihdyttävien investointien lisääntymisen seurauksena. Tällöin syntysi win-win tilanne, koska puutuotteet voisivat

enenevästi korvata fossiilisia raaka-aineita kuluttavia tuotteita tai energiaa, samalla kun metsien hiilivaranto kasvaisi.

Meneillään olevan Kioton sitoumuskauden aikana (2008–2012) maiden on mahdollista saada hyötyä metsänieluistaan. Hyödyn saadakseen on sen käytöstä erikseen ilmoitettava; Suomi käyttää nieluja niin kuin useat muutkin metsätaloukmaat. Hyvitys metsistä on 15 prosenttia nieluista, kuitenkin maksimissaan sopimustekstissä määriteltyyn kattolukuun asti. Hyvitykset ovat pieniä todellisiin nieluihin verrattuna. Suomen tapauksessa hyöty on 0,6 miljoonaa ekv. tonnia CO2 eli murto-osa nykyisestä 40,8 miljoonan ekv. tonnia CO2 nieluista.

Neuvottelut Kioto-sopimuksen jatkokausista ovat parhailaan käynnissä. On mahdollista, että 1. sopimuskaudelle sovittuihin metsänielüsühteisiin tulee muutoksia. Valtiolla olisi näin syntynyt taloudellinen houkutin hankkia päästöoikeuksia metsänomistajille kansallisella tasolla, mikäli Kiotoa seuraavaksi sopimuskaudeksi metsien hiilinielut pystytään kytkeään nykyistä tehokkaammin osaksi sopimusjärjestelmää, jossa sovitetaan kansallisista päästökiintiöistä.

Suomelle voisi koitua varsinaisia rahallista hyötyä, mikäli metsien hiilivarannon kasvulla pystyttäisiin korvaamaan kansallisia päästoveloitteita nykyjärjestelmää täydellisemmin.

Hiilivarannot vuokralle

Järjestelmän piirissä olevat metsät pitäisi kytkeä Kioto-sopimusta seuraavan kansainvälisen järjestelmän raameihin. Nielujen verifiointin tulisi olla yhteensopiva kansallisen kasvihuonekaasuraportoinnin menetelmien ja vaatimusten kanssa. Valtiot raportoisivat järjestelmän puitteissa olevien metsien osalta hiilivarannon muutokset, jotka laskettaisiin suhteessa hiilivuokryna maksettavien tukien arvo vuositasona 96 miljoonaa euroa. Mikäli hiilivuokra asetettaisiin prosenttien vuosikoron tasolle, muodostuisi hiilinielun Suomessa ja sen arvoon.

Mikäli keskimääräinen nielu vuoteen 2020 arvioidaan Suomen metsien osalta olevan 20 miljoonaa ekv. tonnia CO2 vuodessa, niin tämän vuotuinen arvo olisi 400 miljoonaa euroa 20 euron CO2 hintatasolla. Kuvatunlainen hiilivuokrajärjestelmä olisi Suomen valtion kannalta finanssitaloudellisesti neutraali, mikäli kansainvälinen ilmastositopimus sallisi 24 prosentin nieluhyvityksen.

Hiilivuokryjärjestelmään sisältyisi valtion kannalta myös riskejä liittyen metsäpinta-alan kehittymiseen, puuston kasvun ja hiilinielun suuruuteen. On otettava huomioon, että hiilinielu ei hyvin pitkällä aikavälillä voi olla Suomessa pysyvä ilmiö.

JUSSI UUSIVUORI RISTO SIEVÄNEN

Jussi Uusivuori on Metsätaloustutkimuslaitoksen professori ja Risto Sievänen Metsätaloustutkimuslaitoksen erikoistutkija.